

Different Structures of Floating and Non-Floating Quantifier Constructions in Persian

Safa Sadeghi Ashrafi ¹, Ali Darzi ²

1. Department of Linguistics, Faculty of Literature and Humanities, University of Tehran, Tehran, Iran. Corresponding Author, Email: sadeghi.safa@gmail.com

2. Department of Linguistics, Faculty of Literature and Humanities, University of Tehran, Tehran, Iran. Email: alidarzi@ut.ac.ir

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:

Received:
12, March, 2021

In Revised Form:
19, July, 2021

Accepted:
4, September, 2021

Published online:
20, March, 2023

Abstract

Quantifiers basically occur adjacent to a nominal phrase. However, sometimes the quantifier and the nominal phrase appear apart in sentences. This phenomenon is referred to as quantifier floating (Q-floating). The most prominent approach to Q-floating is stranding analysis, according to which the quantifier and the adjacent nominal phrase together make up a single constituent, and in the course of derivation, the nominal phrase moves from this constituent to a higher position, stranding the quantifier in situ; in other words, stranding analysis considers the floating quantifier construction as the result of a transformation from non-floating quantifier construction. This paper addresses the structure of floating and non-floating quantifier constructions, provides evidence from Persian to indicate the independence of their structures, and argues for the obligatoriness of each structure. The floating quantifier is shown to be a late adjunct to a copy of its associated DP: in the derivation leading to quantifier floating, a DP moves from its θ -position and then receives a QP as an adjunct, and then it moves again to a higher position and strands the quantifier in situ. According to Chomsky's (2013) Labeling Algorithm, when QP is an adjunct to DP, the movement of DP and its leaving the QP behind is obligatory; to put it another way, floating quantifier construction is obligatory. As opposed to floating quantifier construction, in non-floating quantifier construction, QP is not an adjunct. In this construction, the DP is the complement of the quantifier head. Given Labeling Algorithm, this construction is obligatorily motivated, too. In addition, since quantifier phrase is the topmost nominal phrase in such constructions, it is a phase; and in order for the DP to move out of this phase, it needs to move first to the specifier position of the QP, but this movement is considered too short. For this reason, DP cannot move off the QP in non-floating quantifier constructions.

Keywords: floating quantifier, non-floating quantifier, late adjunction, Labeling Algorithm, obligatory quantifier floating.

Cite this The Author(s): Sadeghi Ashrafi, S., Darzi, A., 2022-2023: Different Structures of Floating and Non-Floating Quantifier Constructions in Persian, Journal of Language Researches, No. 2, Vol.13, Serial No. 25, Autumn & Winter 2022-2023. (83-104)- DOI: 10.22059/JOLR.2021.320488.666704.

Published by: University of Tehran Press

1. Introduction

There are different types of quantifiers and the one which is studied in this paper is universal quantifier 'hame' (all). Universal quantifier in Persian, like in other languages, is a kind of modifier that normally appears immediately before the nominal phrase which it modifies. In

Persian the quantifier 'hame' is connected to the following nominal phrase by an ezafe 'e', like in 'hame-y-e bacheha' (= all of the children). However, there are sentences in which universal quantifiers occur separated from their associated nominal phrases. The separated quantifier in such sentences is referred to as 'floating quantifier'. In some cases, the nominal phrase and the floating quantifier are completely separated with other elements in between. In other cases, floating quantifier immediately follows the nominal phrase, but without ezafe 'e' between them. There is a semantic relation between the floating construction and its corresponding non-floating construction, which suggests a syntactic relation between the two constructions. This paper investigates the structure of floating quantifier construction vs. the non-floating one in Chomsky's (2013) Labeling Algorithm framework, and provides evidence from Persian for the autonomy of the syntactic structures of these two constructions. In other words, it shows that the structure of floating and non-floating constructions are not related and they are completely independent. Floating quantifier 'hame' can also be accompanied by a pronominal clitic agreeing with the associated nominal phrase. This paper accounts for the pronominal clitic on floating quantifiers as well.

2. Literature Review

Quantifier floating has received two major analyses: stranding analysis and adverbial one. The adjunction approach considers quantifiers as adjuncts: the floating quantifiers as adverbial adjuncts and the non-floating quantifiers as adnominal adjuncts. Under this approach, floating quantifiers are base-generated in the adverbial position in the sentence since the positions occupied by floating quantifier canonically belong to adverbs. This approach assumes that floating quantifier is a kind of anaphoric adverbial and needs to be bound by an antecedent. Considering the shortcomings of the adjunction (adverbial) approach, Sportiche (1988) developed a stranding approach as an alternative approach to quantifier floating, according to which the quantifier and the adjacent nominal phrase together make up a single constituent, and in the course of the derivation, the nominal phrase moves from this constituent to a higher position, stranding the quantifier in situ; in other words, stranding analysis considers the floating quantifier construction as the result of a transformation from non-floating quantifier construction. Boskovic (2004), contrary to the basic version of the stranding analysis, maintains that floating and non-floating quantifier constructions do not have a base structure in common, i.e. there is no transformational relation between floating and non-floating quantifier constructions. He argues for the late adjunction of floating quantifier 'all'. According to him, adjunction of floating quantifier to the nominal phrase is not possible in θ -positions. In other words, floating quantifier is a late adjunct to a copy of its associated DP. Put differently, in the derivation leading to quantifier floating, a DP moves from its θ -position and then receives a QP as an adjunct, then it further moves to a higher position and strands the quantifier in situ.

3. Methodology

This article is in descriptive-analytic method and is based on the minimalist program.

4. Results

In this article after discussing the two prominent approaches to floating quantifier: stranding and adverbial approaches, using Persian data, the former approach is shown to be more explanatorily justified. Then, it is indicated that in floating quantifier constructions, QP enters

the derivation as a late adjunct to a DP that has moved from its θ -position. DP and its QP adjunct form an unordered set of two non-head syntactic objects, and based on Chomsky's (2013) Labeling Algorithm, one of these phrases must move so that the set can be labeled. The pronominal clitic on floating quantifier provides evidence for the movement of DP out of the set {DP, QP}, since the pronominal clitic is the realization of the lower copy of DP that has moved out of the construction containing the DP and QP; in short, in floating quantifier constructions, QP adjoins to DP after DP moves from its θ -position, and then the DP moves again to a higher position and strands the quantifier. As opposed to floating quantifier constructions, non-floating quantifier is not an adjunct to the DP, but rather a head selecting DP as its complement; and according to Labeling Algorithm, this is the only structure that can be assumed for non-floating quantifier constructions: in Labeling Algorithm the only set of syntactic objects which needs movement of neither of its members is {H, XP}: a set containing a head and a non-head. Based on Persian data, in this structure the head is quantifier and the non-head syntactic object is DP. According to Boskovic (2014) the highest phrase in the extended projection of all lexical categories function as a phase, so the quantifier phrase as the highest phrase in the extended projection of noun is considered as phase. Based on Phase Impenetrability Condition, DP, being the complement of the phase head Q, cannot move out of the phase; so in this structure the nominal phrase cannot separate from the quantifier and strand it.

5. conclusions

We conclude that contrary to the basic view of stranding approach to the quantifier floating, there is no relation between the syntactic structure of floating quantifier construction and the non-floating one, and that both floating and non-floating constructions are obligatorily motivated.

تفاوت ساختاری ساخت‌های حاوی سور شناور و سور غیرشناور در زبان فارسی

صفا صادقی اشرافی^۱، علی درزی^۲

sadeghi.safa@gmail.com

alidarzi@ut.ac.ir

۱. نویسنده مسئول، گروه زبان‌شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه:

۲. گروه زبان‌شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه:

اطلاعات مقاله چکیده

پدیده شناورسازی سور که در آن سور از گروه حرف تعریف مرتبطش جدا است، تحلیل‌های مختلفی از جانب زبان‌شناسان گوناگون داشته است که مهم‌ترین آن‌ها تحلیل قیدی و رهاسازی است. در مقاله حاضر به هر دو تحلیل اشاره شده و با داده‌هایی از زبان فارسی تحلیل قیدی کنار گذاشته می‌شود. در تحلیل رهاسازی عقیده بر این است که ساخت‌های حاوی سور شناور و ساخت‌های حاوی سور غیرشناور دارای زیرساختی یکسان هستند، به این صورت که سور و گروه حرف تعریف در ابتدا با هم سازه‌ای واحد را شکل می‌دهند و سپس در نتیجه جابجایی گروه حرف تعریف از درون این سازه واحد، سور همان‌جا رها شده و شناور می‌گردد. مقاله حاضر با استفاده از شواهدی نشان می‌دهد که این دو ساخت برخلاف تصور رایج رویکرد رهاسازی، هر کدام ساختاری مستقل از دیگری دارد. در ساختاری که برای ساخت‌های حاوی سور شناور مطرح می‌شود، سور شناور افزوده‌ای به گروه حرف تعریف مرتبطش است که با فرآیند افزودگی متاخر وارد اشتقاق می‌شود: یعنی ابتدا گروه حرف تعریف در جایگاه موضوع ادغام شده و سپس به جایگاهی بالاتر حرکت می‌کند و در این جایگاه دوم سور به آن افزوده می‌شود. در چارچوب الگوریتم برچسب‌گذاری نشان می‌دهیم سوری که در چنین ساختاری قرار دارد و افزوده گروه حرف تعریف است، اجباراً شناور می‌شود، چرا که ساختار حاصل از افزوده شدن سور به گروه حرف تعریف، برای پذیرفتن برچسبی به منظور دریافت تعبیر معنایی، نیازمند یک جابجایی از درون این ساختار است؛ بنابراین گروه حرف تعریف اجباراً جابجا شده و سور به صورت شناور رها می‌شود. در همین چارچوب، تنها ساختار قابل قبول برای ساخت‌های حاوی سور غیرشناور نیز ساختاری معرفی شده که در آن گروه حرف تعریف متمم و خواهر هسته سور است. نشان می‌دهیم در چنین ساختاری به علت فاز بودن گروه سور، گروه حرف تعریف به عنوان متمم آن، امکان جابجایی ندارد و در نتیجه، سور در چنین ساختی اجباراً غیرشناور می‌ماند.

تاریخ دریافت:

۱۳۹۹/۱۲/۲۲

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۰/۰۴/۲۸

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۰/۰۶/۱۳

تاریخ انتشار:

۱۴۰۱/۱۲/۲۹

واژه‌های کلیدی: سور شناور، سور غیرشناور، افزودگی متاخر، الگوریتم برچسب‌گذاری، شناورسازی اجباری سور.

استناد: صادقی اشرافی، صفا، درزی، علی: تفاوت ساختاری ساخت‌های حاوی سور شناور و سور غیرشناور در زبان فارسی: پژوهش‌های زبانی، سال ۱۴، شماره ۲، پاییز و

DOI: 10.22059/JOLR.2021.320488.666704

زمستان، ۱۴۰۱- پاییز ۲۵- (۱۰۴-۸۳).

ناشر: موسسه انتشارات دانشگاه تهران

۱. مقدمه

سورهای زبان فارسی بنا بر تعریف احمدی‌گیوی و انوری (۱۳۸۹: ۱۲۰) «صفت‌هایی هستند که همراه اسم می‌آیند و نوع یا چگونگی یا شماره و مقدار آن را به‌طور نامعین می‌رسانند». بر اساس هگمن^۱ (۱۹۹۴) نیز سورها با عبارت‌های ارجاعی^۲ از این نظر تفاوت دارند که برخلاف عبارت‌های ارجاعی، به مصداق مشخصی در جهان ارجاع نمی‌کنند و تعبیرشان متغیر است. در زبان بشر سورهای گوناگونی وجود دارد که از آن جمله می‌توان سور عمومی^۳ مانند «همه» و «هر» در زبان فارسی و سور وجودی^۴ مانند «بعضی» را برشمرد. سورها تاکنون مورد توجه زبان‌شناسان بسیاری بوده و از جنبه‌هی گوناگون مورد بررسی قرار گرفته است، از آن جمله به می‌توان بلتی^۵ (۱۹۸۲)، دوتی و برودی^۶ (۱۹۸۴)، اسپورتیش^۷ (۱۹۸۸)، میاگاوا^۸ (۱۹۸۹)، جیوستی^۹ (۱۹۹۰)، بالتین^{۱۰} (۱۹۹۵) و بابلیک^{۱۱} (۲۰۰۳) اشاره نمود. از میان زبان‌شناسانی که سورهای زبان فارسی را مطالعه نموده‌اند نیز می‌توان سمیعان (۱۹۸۳)، معظمی (۱۳۸۵)، قدیری (۱۳۹۳) و بحرالعلوم (۱۳۸۸) را نام برد. مقاله حاضر نیز به بررسی ساخت سورهای شناور و غیرشناور می‌پردازد؛ و با توجه به این که کاربرد سورهای شناور در فارسی محاوره‌ای رایج‌تر است، اکثر داده‌های مطرح شده در این مقاله، از فارسی محاوره‌ای انتخاب شده‌اند.

۱- الف. همهٔ بچه‌ها به مهمانی آمدند.

ب. مریم همهٔ بچه‌ها رو به مهمانی دعوت کرد.

در این جمله‌ها «همهٔ بچه‌ها» یک سازه بوده و فارغ از نوع این سازه، از دو بخش سور و یک گروه حرف تعریف تشکیل شده است که با یک کسرهٔ اضافه به یکدیگر پیوند خورده‌اند. سازهٔ مذکور در جملهٔ (۱. الف) نقش فاعل و در جملهٔ (۱. ب) نقش مفعول را برعهده دارد. مثال‌های (۲) و (۳) نشان می‌دهند که این سازه می‌تواند دستخوش یک گسستگی شده و دو بخش آن جدا از هم به کار روند. این گسستگی پدیده‌ای به نام

1. Haegeman
2. R-expression
3. universal
4. existential
5. Belletti
6. Dowty & Brodie
7. Sportiche
8. Miyagawa
9. Giusti
10. Baltin
11. Bobaljik

«سور شناور»^۱ را به وجود می‌آورد، یعنی سوری که از گروه حرف تعریف مرتبطش جدا افتاده یا با ترتیب متفاوت نسبت به آن به کار رفته است. این وضعیت در مثال‌های زیر مشاهده می‌شود. جمله‌های (۲) و (۳) را با مثال‌های (۱) مقایسه کنید.

۲- الف. بچه‌ها همه/همه‌شون به مهمانی آمدند.

ب. بچه‌ها به مهمانی همه / همه‌شون آمدند.

پ. بچه‌ها به مهمانی آمدند همه / همه‌شون.

۳- الف. مریم بچه‌ها رو همه رو/ همه‌شونو به مهمانی دعوت کرد.

ب. مریم بچه‌ها رو به مهمانی همه رو / همه‌شونو دعوت کرد.

پ. مریم بچه‌ها رو به مهمانی دعوت کرد همه رو / همه‌شونو.

جمله (۱. الف) با جمله‌های (۲) دارای ارتباط معنایی است و جمله (۱. ب) نیز با جمله‌های (۳). به دلیل ارتباط معنایی بین جمله‌هایی از این دست، زبان‌شناسان بسیاری به دنبال یافتن ارتباطی نحوی بین جملاتی از این دست و تبیین توزیع سورها در این نوع جملات بوده‌اند. عده‌ای از زبان‌شناسان قائل به زیرساختی یکسان برای جمله (۱. الف) و جمله‌های (۲) و نیز زیرساختی یکسان برای جمله‌های (۱. ب) و (۳) بوده و جملات (۲) و جملات (۳) را به ترتیب حاصل گشتاری در جمله (۱. الف) و (۱. ب) می‌دانند. در این مقاله نشان می‌دهیم که ساخت‌های حاوی سور غیرشناور در جملات (۱. الف) و (۱. ب) ساختاری متفاوت با ساخت‌های حاوی سور شناور در جملات (۲) و (۳) دارند. در بخش ۲ دو رویکرد اصلی در تحلیل شناورسازی سور در آثار زبان‌شناسان مختلف را مرور کرده و رویکرد قیدی را از تحلیل سورهای شناور در زبان فارسی کنار می‌گذاریم. در بخش بعدی چارچوب الگوریتم برچسب‌گذاری چامسکی (۲۰۱۳) را که مبنای تحلیل‌های بخش بعدی است، معرفی می‌نماییم و سپس در بخش چهارم به ساختار متفاوت ساخت‌های حاوی سور شناور (در زیربخش ۴-۱) و ساخت‌های حاوی سور غیرشناور (در زیربخش ۴-۲) می‌پردازیم. بخش ۵ نیز نتیجه‌گیری مقاله است.

۲. پیشینه تحقیق

مهم‌ترین تحلیل‌های ارائه شده در مورد سور شناور تا به امروز، تحلیل قیدی^۲ و تحلیل رهاسازی^۳ بوده است. در تحلیل قیدی، سورهای شناور را به مثابه قیده‌های متصل به

1. floating quantifier
2. adverbial analysis
3. stranding analysis

گروه فعلی در نظر می‌گیرند که در همان جایگاه روساختی‌شان ادغام برون^۱ شده‌اند. در این رویکرد به ارتباطی گشتاری بین سور شناور و غیر شناور قائل نیستند. پیروان رویکرد قیدی که از پیشگامان آن می‌توان به کین^۲ (۱۹۷۵)، بلتی (۱۹۸۲)، دوتی و برودی (۱۹۸۴)، میاگاوا (۱۹۸۹)، اشاره نمود، بر این عقیده هستند که سورهای شناور قیدهایی هستند که در همان جایگاه روساختی‌شان ادغام شده‌اند که معمولاً جایگاه قیدهایی متصل به گروه‌های فعل‌محور^۳ است، چرا که در زبان‌های مختلف، جایگاه وقوع سورهای شناور در ترتیب خطی جمله، با جایگاه قیدهایی متصل به گروه‌های فعل‌محور (مانند گروه فعلی، گروه نمودی، گروه وجهی و...) یکسان است (بلیک (2003). جمله زیر را به عنوان مثالی از جایگاه‌هایی که سور عمومی «all» می‌تواند در یک جمله انگلیسی اشغال کند، ارائه می‌کند.

4- The children {all} would {all} have {all} been {all} doing that. (بلیک (۲۰۰۳): ۴)

وی سمت چپ عناصر فعل‌محور را در زبان انگلیسی جایگاه قید می‌داند و در مثال بالا نشان می‌دهد که این جایگاه‌ها می‌توانند پذیرای سور عمومی شناور «all» باشند و در واقع تنها جایگاه‌هایی هستند که سور شناور می‌تواند ظاهر شود و این مسئله باور قید بودن سورهای شناور را قوت می‌بخشد. در زبان فارسی نیز در نگاه اول و در مقایسه جایگاه خطی سورهای شناور و قیدهایی جمله، چنین به نظر می‌رسد که سورهای شناور نیز، مطابق با رویکرد قیدی، از جنس قیدهایی جمله هستند و توزیعشان همانند قیدهاست؛ اما با نگاهی دقیق‌تر به جایگاه این دو، حداقل یک جایگاه را می‌یابیم که می‌تواند توسط قیدهایی جمله اشغال شود، اما توسط سور شناور نمی‌تواند. در مثال (۵) جایگاه‌های گوناگون «معمولاً» به‌عنوان نمونه‌ای از قیدهایی جمله و در مثال (۶) جایگاه‌های گوناگون سور شناور را مشاهده می‌کنیم. بدساختی جمله (۶. پ) در مقابل خوش-ساختی (۵. پ) نشان‌دهنده این است که جایگاهی برای قیدهایی مانند «معمولاً» وجود دارد که توسط سور شناور «همه» اشغال نمی‌شود.

۵- الف. برای ناهار بچه‌ها معمولاً ساندویچ می‌خورند.

ب. برای ناهار بچه‌ها ساندویچ می‌خورند معمولاً.

پ. معمولاً برای ناهار بچه‌ها ساندویچ می‌خورند.

1. External Merge

2. Kayne

3. verbal phrase

۶- الف. برای ناهار بچه‌ها؛ همه i ساندویچ می‌خورند.

ب. برای ناهار بچه‌ها i ساندویچ می‌خورند همه i.

پ. *همه i برای ناهار بچه‌ها i ساندویچ می‌خورند.

بنابراین، توزیع سورها را نمی‌توان با توزیع قیده‌های جمله کاملاً یکسان دانست. علاوه بر عدم مطابقت کامل توزیع سورهای شناور و قیده‌ها در برخی زبان‌ها، ایرادات دیگری نیز بر رویکرد قیدی وارد است: این رویکرد نمی‌تواند ارتباط معنایی آشکاری را که بین جملات (۲) و جمله (۱. الف) و بین جملات (۳) و جمله (۱. ب) وجود دارد، توضیح دهد؛ همچنین قادر نیست بگوید چرا در همه جملات (۲) و (۳)، گستره «همه» گروه اسمی «بچه‌ها» را در بر می‌گیرد؛ و نیز از توضیح علت مطابقت سور و گروه اسمی مربوطه‌اش در مشخصه‌های شخص، شمار، جنس و حالت در زبان‌هایی مثل فرانسه، عربی و عبری و فارسی عاجز است. در مقابل، تحلیل رهاسازی که زبان‌شناسان بسیاری از آن حمایت می‌کنند، به ارتباطی نحوی بین سور شناور و غیرشناور می‌پردازد. اسپورتیش (۱۹۸۸) که پیشگام تحلیل رهاسازی به‌شمار می‌رود، به ارتباط‌های معنایی و منطقی بین سورهای شناور و غیر شناور اشاره می‌کند، از جمله این‌که سور شناور به همان نحوی بر معنای گروه اسمی تاثیر می‌گذارد که سور غیر شناور مجاور گروه اسمی بر آن تاثیر می‌گذارد؛ و همچنین بین گروه اسمی و سور شناور در برخی زبان‌ها مطابقت‌هایی در شخص و شمار و حتی حالت دیده می‌شود. اسپورتیش از این ارتباط‌ها نتیجه می‌گیرد که باید بین سور شناور و غیر شناور در جملات ارتباطی گشتاری وجود داشته باشد و این جملات باید زیرساختی واحد داشته باشند. به عقیده او سور شناور در زیرساخت با گروه اسمی تشکیل یک سازه می‌دهد و سپس بر اثر حرکت گروه اسمی سور از آن جدا می‌افتد؛ بنابراین، تحلیل رهاسازی از سازه‌ای واحد سخن می‌گوید شامل سور و یک گروه حرف تعریف و شناورسازی سور را حاصل جابجایی گروه حرف تعریف و بجا ماندن سور در همانجا می‌داند. اسپورتیش (۱۹۸۸) سور را افزوده‌ای به گروه اسمی در نظر می‌گیرد، اما زبان‌شناسانی چون شلونسکی^۱ (۱۹۹۱) معتقدند سور شناور هسته‌ای نقشی است که گروه اسمی/گروه حرف تعریف را به عنوان متمم می‌پذیرد. او گروه حرف تعریف را خواهر هسته سور در نظر می‌گیرد و مطابقت بین سور شناور و گروه اسمی مرتبطش را نیز ناشی از آن می‌داند که گروه حرف تعریف ابتدا به شاخص گروه سور^۲ رفته و سپس

1. Shlonsky

2. quantifier phrase (QP)

گروه سور را ترک می‌کند. زمانی که گروه اسمی در شاخص^۱ گروه سور قرار می‌گیرد، بین سور و حرف تعریف، رابطه شاخص-هسته برقرار می‌شود که مطابقت در مشخصه-های دستوری همچون شخص و شمار و... حاصل این رابطه است. کریمی (۱۹۸۹) نیز همراهی کسره اضافه با سور را نشانه هسته بودن سور و متمم بودن گروه اسمی در نظر می‌گیرد و وقتی کسره اضافه نداشته باشیم سور را در شاخص گروه اسمی قرار می‌دهد. باشکوویچ (۲۰۰۴) که از پیروان رویکرد رهاسازی است، برخلاف پیشگامان این رویکرد که معتقد بودند سور از همان ابتدای ادغام گروه حرف تعریف، همراه آن بوده است، عقیده دارد سوری که شناور می‌شود، پس از جابجایی گروه حرف تعریف از جایگاه موضوع، به آن افزوده می‌گردد و در مرحله بعد از افزوده شدن سور به گروه حرف تعریف، گروه حرف تعریف سور را رها کرده و دوباره جابجا می‌شود. شاهد او برای این موضوع، جمله-های بدساختی است که رویکرد رهاسازی قادر به توضیح آن‌ها نبوده است: در زبان‌هایی مانند انگلیسی جایگاه‌هایی در جمله وجود دارد که با وجود این‌که بر اساس تحلیل رهاسازی، می‌تواند سور شناور را در خود جای دهد، عملاً چنین اتفاقی نمی‌افتد؛ یعنی حضور سور شناور در این جایگاه‌ها، برخلاف پیش‌بینی تحلیل رهاسازی، باعث بدساختی جمله می‌شود، مانند جملات (7a) و (7b) که اولی دارای فعل نامفعولی^۲ و دومی مجهول است.

7- a. *The students arrived all.

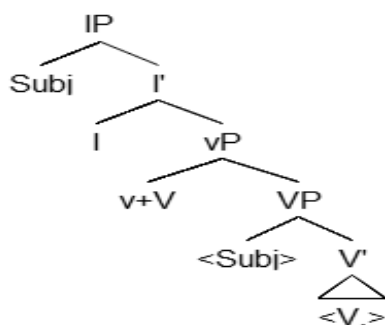
b. *The students were arrested all.

(باشکوویچ ۲۰۰۴: ۶۸۲)

طبق فرضیه یکسانی اعطای نقش‌های معنایی (یوتا^۳)، نقش‌های معنایی یکسان جایگاه‌های ساختاری یکسانی را اشغال می‌کنند. بنا بر اجر^۴ (۲۰۰۳) در زبان انگلیسی، کنش‌پذیر^۵ در شاخص گروه فعلی بزرگ ادغام می‌شود و از آن‌جا که فاعل دستوری جملات دارای فعل نامفعولی و مجهول، دارای نقش کنش‌پذیر هستند، ابتدا در شاخص گروه فعلی بزرگ ادغام می‌شوند، سپس جابجا شده و به منظور برآوردن اصل فراقنی

-
1. specifier
  2. unaccusative
  3. UTAH (Uniformity of Theta-Assignment Hypothesis)
  4. Adger
  5. theme

گسترده^۱ به شاخص گروه تصریف می‌روند. هسته فعل بزرگ نیز جابجا شده و به هسته فعل کوچک ملحق^۲ می‌شود. اشتقاق حاصل را در نمودار (۱) می‌توان مشاهده کرد.

نمودار ۱- ساختار ساخت‌های نامفعولی و مجهول در زبان انگلیسی

طبق رویکرد رهاسازی، سور شناور مرتبط با فاعل، در جایگاه‌هایی ظاهر می‌شود که گروه اسمی فاعل در آن ادغام شده یا از آن عبور می‌کند، به عبارت دیگر، سور شناور همیشه در مجاورت کپی^۳ به‌جامانده گروه اسمی فاعل (مفعول) قرار دارد. با توجه به نمودار (۱) در جملات انگلیسی نامفعولی و مجهول بعد از جابجایی و الحاق هسته فعل بزرگ به هسته فعل کوچک، رد گروه اسمی فاعل بعد از فعل قرار می‌گیرد، بنابراین در انگلیسی، بر اساس رویکرد رهاسازی، سور شناور باید بتواند بعد از فعل نامفعولی یا مجهول قرار گیرد، اما مثال‌های (۷) نشان می‌دهد که چنین جملاتی بدساخت هستند؛ اما باشکوویچ این پیش‌بینی به ظاهر نادرست رویکرد رهاسازی در مورد جملاتی مانند (۷) را تبیین می‌کند. او جایگاه ادغام بیرونی سور را متفاوت با جایگاه ادغام بیرونی گروه حرف تعریف فاعل (مفعول) می‌داند. به عقیده او هنگامی که گروه حرف تعریف در جایگاه موضوع قرار دارد، سور همراه گروه تعریف نیست، او از نظر لوبو^۴ (۱۹۸۸) در مورد امکان ورود افزوده^۵ ها به ساختار جمله به صورت غیر چرخه‌ای^۶ استفاده می‌کند و می‌-

1. EPP
2. adjoin
3. copy
4. Lebeaux
5. adjunct
6. acyclically

گوید پس از جابجایی گروه حرف تعریف به جایگاهی بالاتر از موضوع^۱، سور به آن اضافه می‌شود و به همین دلیل است که در جملاتی مانند مثال‌های (۷) حضور سور در جایگاه موضوع، باعث بدساختی جمله می‌شود.

۳. چارچوب نظری

ادغام یکی از اصلی‌ترین عملیات‌ها در برنامه کمینه‌گرا است. طبق نظر چامسکی (۲۰۰۴، ۲۰۰۸، ۲۰۰۷، ۲۰۱۳) عملیات ادغام (مقارن) دو عنصر نحوی را با هم می‌آمیزد و مجموعه‌ای نامرتب از آن‌ها به دست می‌دهد. این مجموعه باید برچسب‌گذاری^۲ شود تا ساخت حاصل از آن بتواند از لحاظ نحوی و معنایی در درون اشتقاق جای گیرد. چامسکی (۲۰۱۳) برای برچسب‌گذاری مجموعه حاصل از ادغام، الگوریتمی را پیشنهاد می‌کند به نام الگوریتم برچسب‌گذاری. او ادغام را عملیاتی معرفی می‌کند که مجموعه‌ای از دو عنصر نحوی می‌سازد، بدون هیچ فرافکنی؛ به عبارت دیگر، عملیات ادغام، خود هیچ برچسبی برای مجموعه حاصل ایجاد نمی‌کند. تنها کار ادغام، تولید مجموعه‌ای نامرتب از دو عنصر نحوی است. پس از ادغام، الگوریتم برچسب‌گذاری برای برچسب‌گذاری مجموعه حاصل وارد عمل می‌شود. مجموعه تولید شده توسط ادغام، برای دریافت تعبیر معنایی در سطح رابط^۳، نیازمند برچسبی حاوی اطلاعات مربوط به آن مجموعه است: اطلاعاتی که نشان می‌دهد عنصر نحوی حاصل از مجموعه مذکور، از چه مقوله‌ایست؛ بنابراین برچسب‌گذاری یک عنصر نحوی برای تعبیر معنایی آن ضروری است. برچسب‌گذاری از نظر چامسکی (۲۰۱۳) یک کاوش کمینه^۴ است و در پی هسته H، درون حوزه کاوش خود را می‌کاود. عملیات ادغام، دو عنصر نحوی a و b را گرفته و مجموعه {a, b} را به دست می‌دهد. این عناصر نحوی، هر نوع عنصری می‌توانند باشند، چه هسته و چه غیرهسته. در واقع مجموعه‌های حاصل از ادغام را به سه گونه می‌توان تقسیم نمود:

(۱) مجموعه‌ای از یک هسته (H) و یک غیرهسته (XP): {H, XP}

(۲) مجموعه‌ای از دو عنصر نحوی غیرهسته: {XP, YP}

(۳) مجموعه‌ای حاصل از دو هسته: {X, Y}

در مجموعه {H, XP} که در واقع به شکل {H, {X, ...}} نیز می‌توان آن را نشان داد، کاوش کمینه در اولین سطح کاوش خود، یک عنصر واژگانی (H) و یک مجموعه دو

1. argument
2. labeling
3. interface
4. minimal search

عضوی (XP) را می‌یابد. در خصوص عنصر اول، آنچه مورد نیاز سطح رابط است، در دسترس قرار دارد، اما در مورد عنصر دوم که خود مجموعه‌ای از دو عنصر دیگر است، چنین نیست و برای به دست آوردن اطلاعات مورد نیاز، احتیاج به کاوشی عمیق‌تر است؛ بنابراین کاوش کمینه، عنصر واژگانی H را به عنوان برچسب مجموعه بر می‌گزیند؛ اما تعیین برچسب مجموعه {XP, YP} به سادگی تعیین برچسب مجموعه {H, XP} نیست: در مجموعه {XP, YP}، کاوش کمینه در سطح نخست کاوش خود، هسته‌ای را به عنوان برچسب مجموعه شناسایی نمی‌کند، بنابراین کاوش خود را ژرف‌تر کرده و به درون مجموعه‌های دو عضوی XP و YP می‌برد و در این سطح از کاوش، دو هسته X و Y را می‌یابد، اما در انتخاب هر یک از این هسته‌ها به عنوان برچسب مجموعه {XP, YP} دچار ابهام می‌شود. چامسکی (۲۰۱۳) برای حل مشکل برچسب‌گذاری مجموعه {XP, YP} دو راه حل مطرح می‌کند: راه حل اول این است که مجموعه مورد نظر چنان تغییر کند که الگوریتم برچسب‌گذاری، فقط یک هسته مرئی^۱ در آن بیابد و این با جابجایی یکی از دو عنصر نحوی مجموعه مورد نظر برآورده می‌شود. جابجایی XP از درون مجموعه {XP, YP} باعث می‌شود که کپی XP درون مجموعه، در برابر الگوریتم برچسب‌گذاری نامرئی شده و الگوریتم برچسب‌گذاری فقط هسته Y را به عنوان برچسب مجموعه مذکور شناسایی کند. راه حل دوم برای مواردی از برچسب‌گذاری مجموعه {XP, YP} به کار می‌رود که هسته‌های X و Y دارای مشخصه یکسانی باشند، به صورتی که در (۸) نشان داده شده است. در چنین حالتی، هسته‌های X و Y برچسب‌های یکسانی ایجاد می‌کنند و با اشتراک‌گذاری مشخصه‌های F^۲ خود، برچسبی به صورت $\langle F, F \rangle$ را برای مجموعه {XP, YP} به دست می‌دهند.

$$-۸ \quad \{XP, YP\} = \{ \{X_{[F]}, WP\}, \{Y_{[F]}, ZP\} \}$$

۴. ساختار نحوی ساخت‌های حاوی سور شناور

در این بخش به ساختار نحوی جملات حاوی سور شناور می‌پردازیم. در بخش (۴-۱) نشان می‌دهیم سوری که شناور می‌شود، در ابتدا افزوده‌ای به گروه حرف تعریف مربوطه‌اش است؛ و سپس نشان می‌دهیم براساس الگوریتم برچسب‌گذاری چامسکی، شناور شدن سوری که به گروه حرف تعریف افزوده می‌شود، اجباری است. در بخش (۴-۲) نیز در مورد ساختار نحوی ساخت‌های حاوی سور غیرشناور بحث کرده و نشان می‌-

1. visible

2. feature-sharing

دهیم در این ساخت‌ها، گروه حرف تعریف متمم هسته سور بوده و سور اجباراً غیر شناور است.

۴-۱. سور شناور به عنوان افزوده‌ای به گروه حرف تعریف

چامسکی (۱۹۸۶) اضافه شدن افزوده به فرافکن بیشینه‌ای که موضوع است را ممنوع می‌داند و دلیل آن را ممانعت افزوده از اعطای نقش معنایی به موضوع بیان می‌کند. او ساختار گروه نحوی دارای افزوده را به شکل (۹) نشان می‌دهد (چامسکی ۱۹۸۶: ۷).

9- [ba [b .....]]

در ساختار (۹)، a به b افزوده شده است. در این ساختار، b در برابر اعطای نقش معنایی نامرئی است. به بیان دیگر، طبق این ساختار، با اضافه شدن افزوده به یک فرافکن بیشینه، یک مقوله^۱ دو بخشی^۲ به وجود می‌آید و فرافکنی که افزوده به آن اضافه شده، در برابر اعطای نقش معنایی نامرئی می‌شود. همان‌طور که در بخش پیش اشاره شد، باشکوویچ (۲۰۰۴)، عقیده دارد سوری که شناور می‌شود، در جایگاه موضوع وارد اشتقاق نمی‌شود، او با توسل به نظر چامسکی (۱۹۸۶) در مورد ممنوعیت افزوده شدن افزوده به موضوع، سور را نیز افزوده‌ای به گروه حرف تعریف می‌شمارد که در جایگاه موضوع به گروه حرف تعریف اضافه نمی‌شود. باشکوویچ سپس به نظر لوبو (۱۹۸۸) دایر بر که امکان ورود افزوده به ساختار جمله به صورت غیرچرخه‌ای اشاره می‌نماید. به نظر لوبو افزوده می‌تواند در زیرساخت ادغام نشده و در طی اشتقاق وارد ساختار جمله شود؛ در حالی که چنین امکانی برای متمم وجود ندارد؛ به عبارت دیگر، طبق اصل فرافکنی ادغام موضوع‌ها الزامی است و لازم است که موضوع‌ها در زیرساخت حضور داشته باشند، در حالی که در مورد افزوده‌ها چنین نیست و افزوده‌ها می‌توانند در مراحل بعد و به صورت غیرچرخه‌ای وارد اشتقاق شوند. باشکوویچ (۲۰۰۴) نیز با اشاره به این امکان افزودگی متاخر^۳، ورود سور به ساختار جمله را به صورت غیرچرخه‌ای و در جایگاهی بالاتر از جایگاه ادغام گروه حرف تعریف (که جایگاه موضوع است) در نظر می‌گیرد. استپانوف^۴ (۲۰۰۱) نیز از جمله کسانی است که به تأخیر ادغام افزوده می‌پردازد. او تفاوت زمانبندی ادغام «جانشینی»^۵ و ادغام «افزودگی»^۶ را مورد بحث قرار می‌دهد و نشان

1. category
2. segment
3. late adjunction
4. Stepanov
5. substitution
6. adjunction

می‌دهد ادغام افزوده، به صورت پس‌چرخه‌ای^۱ در نحو آشکار^۲ روی می‌دهد، چه از طریق ادغام برونی و چه از طریق ادغام درونی. استپانوف روایتی قوی‌تر از آنچه لوبو (۱۹۸۸)، (۱۹۹۱) مطرح کرده است را مطرح می‌نماید. لوبو از امکان ادغام متاخر افزوده‌ها سخن می‌گوید، اما استپانوف الزام ادغام متاخر افزوده را مطرح می‌کند. باشکوویچ (۲۰۰۴) با توسل به نظر چامسکی (۱۹۸۶) مبنی بر ممنوعیت افزودن افزوده به گروه حرف تعریف در جایگاه موضوع و نیز توسل به نظر لوبو (۱۹۸۸) در مورد امکان ورود افزوده‌ها به ساختار جمله به صورت غیرچرخه‌ای، این فرضیه را مطرح می‌کند که سور شناور، افزوده‌ای است که پس از جابجایی گروه حرف تعریف از جایگاه موضوع، به آن افزوده شده و سپس با جابجایی مجدد گروه حرف تعریف، رها شده و شناور می‌ماند. داده‌هایی از زبان فارسی در تایید این فرضیه بوشکوویچ وجود دارد که از آن جمله می‌توان به الگوی نوایی^۳ جملات فارسی و اثر انجماد گستره^۴ اشاره کرد. در رابطه با الگوی نوایی جملات فارسی، کهنمویی‌پور (۲۰۰۹) عقیده دارد در یک حوزه تکیه، تکیه روی اولین عنصر در ترتیب خطی عناصر موجود در این حوزه قرار می‌گیرد؛ بنابراین عنصر تکیه‌دار می‌تواند مرز حوزه تکیه را مشخص کند. کهنمویی‌پور (۲۰۱۷) حوزه تکیه اصلی جمله بی‌نشان را گروه فعلی کوچک می‌داند و از این رو تکیه اصلی جمله را تعیین‌کننده مرز گروه فعلی کوچک معرفی می‌کند. در اثری در دست تهیه نشان می‌دهیم که الگوی نوایی جملات حاوی سور شناور، زمانی بی‌نشان است که سور شناور خارج از گروه فعلی کوچک قرار داشته باشد؛ به عبارت دیگر با آهنگ بی‌نشان، سور «همه» خارج از گروه فعلی کوچک قرار می‌گیرد، در حالی که جایگاه موضوع‌های درونی و بیرونی، به ترتیب، درون گروه-های فعلی کوچک و بزرگ قرار دارد؛ بنابراین اگر «همه» در این جایگاه‌ها وارد اشتقاق می‌شد، بعد از جابجایی گروه اسمی فاعل، «همه» باید در درون گروه فعلی کوچک و بعد از جابجایی گروه اسمی مفعول در درون گروه فعلی کوچک باقی می‌ماند.

شاهد دیگری که می‌توان به آن استناد نمود اثر انجماد گستره سور در تعامل گستره سور شناور «همه» با گستره عملگر نفی است. در جملات منفی حاوی سور «همه» معمولاً با دو خوانش مواجه هستیم که در یکی گستره نفی وسیع‌تر است و «همه» را در

1. postcyclically
2. overt syntax
3. prosodic
4. scope freezing effect

خود جای می‌دهد و در خوانش دیگر، برعکس، وسعت گستره «همه» بیشتر است و نفی را در بر می‌گیرد. چنین ابهامی را در جمله‌های زیر می‌توان مشاهده کرد.

۱۰- الف. بچه‌ها همه نیامدند.

ب. دانش‌آموزان همه تکلیف ننوشتند.

این جمله‌ها دارای دو خوانش هستند که در مثال‌های (۱۱) و (۱۲) قابل مشاهده هستند.

۱۱- الف. بچه‌ها همه نیامدند؛ بعضی‌ها در خانه ماندند. (نفی < همه)

ب. بچه‌ها همه نیامدند؛ همه در خانه ماندند. (همه < نفی)

۱۲- الف. امروز دانش‌آموزان همه تکلیف ننوشتند، چون بعضی از آن‌ها در مسافرت بودند.

(نفی < همه)

ب. امروز دانش‌آموزان همه تکلیف ننوشتند، چون دیروز همه در مسافرت بودند.

(همه < نفی). خوانش (۱۱. الف) همان‌طور که مشاهده می‌کنید به این معنی است که

«بعضی از بچه‌ها آمدند و بعضی‌ها نیامدند» و (۱۲. الف) نیز به معنی این است که

«بعضی از دانش‌آموزان تکلیف ننوشتند». در این جمله‌ها گستره نفی از «همه» بزرگ-

تر است. جمله (۱۱. ب) و (۱۲. ب) نیز که در آن‌ها گستره «همه» بزرگ‌تر از نفی است،

به ترتیب به این معنی هستند که «هیچ‌کدام از بچه‌ها نیامدند» و «هیچ‌کدام از دانش-

آموزان تکلیف ننوشتند»؛ اما در همین جمله‌های (۱۰)، هنگامی که «همه» تکیه

کانون تقابلی^۱ می‌گیرد، اثر انجماد گستره پیش می‌آید و جمله فقط یک خوانش پیدا

می‌کند و آن، خوانشی است که از بزرگ‌تر بودن گستره «همه» نسبت به نفی حکایت

می‌کند؛ یعنی وقتی «همه» کانون تقابلی جمله واقع می‌شود، «همه» همواره در

جایگاهی است که نفی را سازه‌فرمانی می‌کند یا به عبارت دیگر در اشتقاق جمله «همه»

همواره بالاتر از نفی قرار می‌گیرد. از آن‌جا که نفی نیز خود بر فراز گروه فعلی کوچک

قرار دارد، می‌توانیم نتیجه بگیریم که سورشناور بالاتر از گروه فعلی کوچک ادغام شده

است، به عبارت دیگر در جملات شامل سور شناور که با اثر انجماد گستره مواجه

هستیم، سور شناور در هیچ مرحله‌ای از اشتقاق در درون گروه فعلی کوچک قرار نداشته

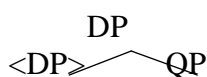
است و از آن‌جا که جایگاه موضوع‌ها درون گروه‌های فعلی است، سور شناور در هیچ

مرحله‌ای از اشتقاق در جایگاه موضوع جای نداشته است.

بدین ترتیب می‌توان نتیجه گرفت که در زبان فارسی نیز، همان‌طور که باشکوویچ

(۲۰۰۴) در مورد زبان‌های دیگر نشان می‌دهد، سور در جایگاهی بالاتر از موضوع به گروه

حرف تعریف اضافه می‌شود. همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد، باشکوویچ (۲۰۰۴) با استناد به نظر چامسکی (۱۹۸۶) مبنی بر ممنوعیت افزودن افزوده به گروه حرف تعریف در جایگاه موضوع^۱ و نیز با توسل به نظر لوبو (۱۹۸۸) در مورد امکان ورود افزوده‌ها به ساختار جمله به صورت غیرچرخه‌ای، این فرضیه را مطرح می‌کند که سور شناور، افزوده‌ای است که پس از جابجایی گروه حرف تعریف از جایگاه موضوع، به آن افزوده شده است. با توجه به نظر لوبو (۱۹۸۸) که حضور متمم در زیرساخت را بر اساس اصل فراقکنی، الزامی می‌داند و نیز با توجه به نظر استپانوف (۲۰۰۱) که افزوده شدن افزوده را الزاماً غیرچرخه‌ای و متاخر می‌خواند، می‌توان نتیجه گرفت که سوری که پس از جابجایی گروه حرف تعریف از جایگاه موضوع، وارد اشتقاق شده و در کنار گروه حرف تعریف قرار می‌گیرد، نمی‌تواند چیزی جز افزوده باشد؛ بنابراین سور شناور افزوده‌ای است که خارج از جایگاه موضوع به گروه حرف تعریف متصل می‌شود و بنا بر بازنمایی (۹)، ساختاری مانند نمودار (۱) را به دست می‌دهد و سپس با جابجایی گروه حرف تعریف، رها شده و شناور می‌گردد.

نمودار ۱. ساختار ساخت حاوی سور شناور

ساخت‌های حاوی سور شناور را در چارچوب برچسب‌گذاری چامسکی (۲۰۱۳) نیز اگر بررسی کنیم، سور شناور را قبل از شناور شدن، افزوده‌ای به گروه حرف تعریف می‌یابیم. پیش‌تر نشان دادیم که در ساخت‌های حاوی سور شناور، گروه سور افزوده‌ای به گروه حرف تعریف است، یعنی یک گروه سور یا کمیت‌نمایی که به گروه حرف تعریف افزوده می‌شود و مجموعه‌ای به شکل $\{DP, QP\}$ تولید می‌کند. این مجموعه طبق الگوریتم برچسب‌گذاری چامسکی (۲۰۱۳) قابل برچسب‌گذاری نیست. هسته‌های D و Q نیز مشخصه مشترکی ندارند که بتوان برچسب مجموعه را از طریق اشتراک‌گذاری مشخصه‌ها تعیین نمود؛ بنابراین تنها راه برچسب‌گذاری، جابجایی یکی از عناصر، از درون این مجموعه است؛ به بیانی دیگر، تنها راه حل مشکل برچسب‌گذاری مجموعه $\{DP, QP\}$ شناور شدن سور است. ضمیر متصل به سور شناور در جمله‌هایی مانند (۱۳) شاهدهی است بر این که عنصری که از درون مجموعه $\{DP, QP\}$ جابجا می‌شود، گروه حرف تعریف است؛ چرا که بوشکوویچ و نونز^۲ (۲۰۰۷) نشان می‌دهند که هنگام

1. Θ -position
2. Nunes

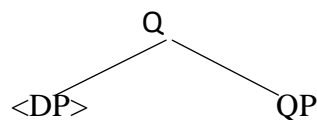

جابجایی یک گروه اسمی / گروه حرف تعریف، کپی‌های به‌جا مانده از آن، تحت شرایطی می‌توانند تظاهر آوایی بیابند. طبق نظر ون‌یورک^۱ (۲۰۱۶) نیز تظاهر آوایی کپی گروه-های اسمی جابجاشده می‌تواند به شکل ضمیر باشد.

۱۳- الف. بچه‌ها همه‌شون در حیاط بازی می‌کنند.

ب. شما دیر رسیدید همه‌تون.

وقتی گروه حرف تعریف از درون مجموعه $\{DP, QP\}$ خارج می‌شود، کپی آن در برابر کاوش کمینه نامرئی می‌گردد و در نتیجه، کاوش کمینه برچسب Q را برای مجموعه حاصل بر می‌گزیند. بر این اساس، ساختار مربوط به سور شناور از منظر الگوریتم برچسب‌گذاری، به شکل نمودار (۲) خواهد بود که در آن $\langle DP \rangle$ نمایشگر کپی به‌جا مانده از جابجایی گروه حرف تعریف است.

نمودار ۲- ساختار مربوط به ساخت شناور، پس از شناورسازی سور از منظر الگوریتم برچسب‌گذاری در این بخش نشان دادیم هرگاه سور افزوده‌ای به گروه حرف تعریف باشد، شناور می‌گردد و این، در راستای رویکرد رهاسازی است که سور و گروه حرف تعریف را درون سازه‌ای واحد در نظر می‌گیرد و شناورسازی سور را حاصل جابجایی گروه حرف تعریف از درون این سازه می‌داند. از آثاری که در چارچوب رویکرد رهاسازی به سورهای شناور پرداخته‌اند چنین برمی‌آید که شناورسازی سور اختیاری است، اما هنگامی که الگوریتم برچسب‌گذاری نیز وارد میدان می‌شود، شناورسازی سور شکل اجباری به خود می‌گیرد.

۲-۴. ساختار نحوی ساخت‌های حاوی سور غیرشناور

در آثار متقدمی که با رویکرد رهاسازی به پدیده سور شناور پرداخته‌اند تحلیل این پدیده به این صورت است که سور و گروه حرف تعریف مرتبطش، سازه‌ای واحد را شکل می‌دهند و می‌توانند در جمله در کنار هم و به عنوان یک سازه و به شکل ساخت غیرشناور ظاهر شوند؛ و هرگاه گروه حرف تعریف از درون این سازه جابجا شد، سور شناور می‌شود. آنچه از این فرض بر می‌آید این است که ساخت شناور حاصل جابجایی در ساخت غیرشناور است و این بدین معنی است که ساخت شناور و غیر شناور دارای زیرساختی یکسان هستند. اگر چنین باشد و ساخت شناور در نتیجه جابجایی گروه

حرف تعریف در ساخت غیرشناور پدید آمده باشد، تمام ساخت‌های شناور باید ساخت متناظری به شکل غیرشناور نیز داشته باشند؛ این در حالیست که جملاتی چون مثال (۱۴. الف) که دارای ساختی شناور هستند، ساخت غیرشناور متناظرشان همانطور که در مثال (۱۴. ب) نشان داده می‌شود، بدساخت است؛ یعنی جمله (۱۴. الف) ساخت متناظری به شکل غیر شناور ندارد.

۱۴- الف. امیر، بابک، مهران و احمد همه/ همه‌شان در امتحان قبول شدند.

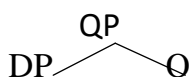
ب. *همهٔ امیر، بابک، مهران و احمد در امتحان قبول شدند.

مقایسه جمله‌های خوش‌ساختی چون (۱۴. الف) با جمله‌های بدساختی مانند (۱۴. ب) تحلیل‌های متقدم رویکرد رهاسازی را در رابطه با زیرساخت یکسان ساخت‌های شناور و غیر شناور در سایه تردید قرار می‌دهد و چنین می‌نماید که ساخت شناور، مستقل از ساخت غیرشناور ساخته می‌شود. در بخش قبل نشان دادیم که سور شناور در ابتدا، افزوده‌ای است به گروه حرف تعریف مرتبطش و نیز نشان دادیم که بر اساس الگوریتم برچسب‌گذاری چامسکی (۲۰۱۳)، سور در چنین ساختاری، ناگزیر باید شناور شود؛ بنابراین با این ساختار، سور نمی‌تواند به صورت غیرشناور در کنار گروه حرف تعریف مرتبطش ظاهر شود. طبق الگوریتم برچسب‌گذاری تنها صورت مجموعه‌ای که در آن نیازی به جابجایی هیچ یک از عناصر سازنده نیست و عناصر سازنده می‌توانند در کنار هم بمانند، مربوط به مجموعه‌ای به شکل $[H, XP]$ است؛ بنابراین سور برای این که بتواند به شکل غیرشناور در کنار گروه حرف تعریف مرتبطش باشد، باید با گروه حرف تعریفش مجموعه‌ای به شکل $[H, XP]$ تشکیل دهد؛ و این بدین معنی است که مجموعه حاصل از ادغام سور و گروه حرف تعریف یا باید به صورت $[DP, Q]$ باشد و یا به صورت $[D, QP]$. به پیروی از زبان‌شناسانی مانند شلونسکی (۱۹۹۱) که در ساخت‌های حاوی سور، گروه حرف تعریف را خواهر هستهٔ سور در نظر می‌گیرد و نیز با توجه به گروه‌های اسم‌محور^۱ فارسی مانند مثال (۱۵. الف) و نیز با توجه به نظر کریمی (۱۹۸۹) که سور دارای کسرهٔ اضافه را هسته در نظر می‌گیرد، می‌توان مجموعه $\{DP, Q\}$ را برای ساخت‌های حاوی سور غیرشناور فارسی برگزید.

۱۵- الف. همهٔ این بچه‌ها

ب. *این همهٔ بچه‌ها

بدساختی مثال (۱۵.ب) در مقابل خوش‌ساختی (۱۵.الف) حاکی از بالاتر بودن گروه سور نسبت به گروه حرف تعریف در سلسله مراتب ساختار گروه‌های اسم‌محور فارسی است. در راستای توضیحات فوق، نموداری که می‌توان برای ساخت‌های حاوی سور غیرشناور پیشنهاد داد، به صورت نمودار (۳) است که در آن گروه حرف تعریف متمم و خواهر هسته سور است.

نمودار ۳. ساختار ساخت حاوی سور غیر شناور

بنا بر بوشکوویچ (۲۰۱۴) بالاترین فرافکن در فرافکن گسترده یک مقوله واژگانی، فاز^۱ است. با توجه به نمودار (۳)، گروه سور (QP) بالاترین فرافکن در فرافکن گسترده اسم است و به تبعیت از بوشکوویچ (۲۰۱۴) فاز محسوب می‌شود. بنا به «اصل نفوذناپذیری فازها»^۲ (چامسکی ۲۰۰۰؛ ۲۰۰۱) اگر عنصری بخواهد از درون فاز خارج شود، ابتدا باید به لبه^۳ فاز (شاخص یا هسته آن گروه نحوی) جابجا شود و سپس به خارج از فاز حرکت کند. از طرف دیگر، اصل دیگری به نام «شرط ضد موضعی»^۴ اجازه حرکت متمم یک هسته به شاخص فرافکن همان هسته را نمی‌دهد زیرا چنین حرکتی بسیار کوتاه محسوب می‌شود. با این تفصیل، متمم هسته فاز نمی‌تواند جابجا شود؛ و از آن‌جا که QP را فاز در نظر گرفتیم، متمم هسته آن (گروه حرف تعریف) نمی‌تواند از فاز خارج شده و جابجا شود. بدین ترتیب در چنین ساختی، گروه حرف تعریف، نمی‌تواند سور را رها کند و سور اجباراً به صورت غیرشناور در کنار گروه حرف تعریف باقی می‌ماند.

۵. نتیجه

ساخت‌های حاوی سور شناور و ساخت‌های حاوی سور غیرشناور، زیرساخت یکسانی نداشته و دارای ساختارهایی مستقل از هم هستند. سوری که شناور می‌شود در ابتدا به صورت افزوده‌ای به گروه حرف تعریف اضافه می‌شود و سپس بنا به الگوریتم برچسب‌گذاری چامسکی، گروه حرف تعریف برای اجتناب از فرو ریختن اشتقاق، ناگزیر به جابجایی شده و سور را به صورت شناور رها می‌کند؛ بنابراین در ساخت‌های

1. phase
2. Impenetrability Condition
3. edge
4. anti-locality condition

حاوی سور شناور، شناور بودن سور امری اجباری است. ساخت‌های حاوی سور غیرشناور ساختاری متفاوت دارند. در این ساخت‌ها، گروه حرف تعریف متمم هسته سور است و به علت فاز بودن گروه سور، گروه حرف تعریف نمی‌تواند جابجا شود و در این ساخت نیز سور اجباراً غیرشناور است؛ و بنابراین، با قائل شدن به این دو ساخت مستقل از هم برای ساخت‌های شناور و غیرشناور، می‌توان از ایراد اختیاری بودن شناورسازی سور اجتناب کرده و تحلیل کارآمدتری برای شناورسازی سور ارائه داد.

منابع

- بحرالعلوم، دانوب (۱۳۸۸). *ارتقا سور در زبان فارسی*، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تهران، دانشگاه تهران.
- احمدی‌گیوی، حسن و انوری، حسن (۱۳۸۹). *دستور زبان فارسی ۱*، ویرایش سوم. تهران، فاطمی.
- قدیری، لیلا (۱۳۹۳). *کمیت‌نماها در زبان فارسی*، پژوهش‌های زبانی، ۵ (۱)، ۹۵-۱۰۸.
- معظمی، آرزو (۱۳۸۵). *نحو گروه حرف تعریف در زبان فارسی*، رساله دکتری، دانشگاه تهران.
- Adger, D. 2003. *Core Syntax: A Minimalist Approach*. Cambridge University Press, Cambridge.
- AhmadiGivi, H, and H. Anvari. 2010. *Persian Grammar 1* (3rd ed.). Fatemi.[In Persian].
- Baltin, M. 1995. Floating quantifiers, PRO and predication. *Linguistic Inquiry*, 26: 199-248.
- Bahrololoum, D. 2009. Quantifier raising in Persian, Master's thesis, University of Tehran.[In Persian].
- Belletti, A. 1982. On the anaphoric status of the reciprocal construction in Italian. *The Linguistic Review*, 2: 101-138.
- Benmamoun, E. 1999. The syntax of quantifiers and quantifier float. *Linguistic Inquiry*, 30: 621-642.
- Bobaljik, J. 2003. Floating quantifiers: Handle with care. In L. Cheng and R. Sybesma (eds.), *The Second Glot International State-of-the-Article Book* (107-148). Mouton, Berlin.
- Boškovic, Z. 2004. Be careful where you float your quantifiers. *Natural Language & Linguistic Theory*, 22: 681-742.
- Bosckovic, Z, and J. Nunes. 2007. The copy theory of movement: A view from PF. In N. Corver & J. Nunes (eds.), *The copy theory of movement* (13-74). John Benjamins, Amsterdam.
- Bosckovic, Z. 2014. Now I'm a phase, now I'm not a phase: On the variability of phases with extraction and ellipsis. *Linguistic Inquiry*, 45, 27-89.
- Chomsky, N. 1986. *Barriers*. MIT Press, Cambridge, MA.
- Chomsky, N. 2000. Minimalist inquiries: The framework. In R. Martin, D. Michaels & J. Uriagereka (eds.), *Step by step: Essays on minimalist syntax in honor of Howard Lasnik* (89-155). MIT Press, Cambridge, MA.

- Chomsky, N. 2001. Derivation by phase. In M. Kenstowicz (eds.), *Ken Hale: A life in language* (1-52). MIT Press, Cambridge, MA.
- Chomsky, N. 2004. Beyond explanatory adequacy. In A. Belletti (ed.), *Structures and Beyond: The Cartography of Syntactic Structure*, (104-131). Oxford University Press, Oxford.
- Chomsky, N. 2007. Approaching UG from below. In U. Sauerland and H.M. Gärtner (eds.), *Interfaces + Recursion = Language?* (1-29). Mouton de Gruyter: New York.
- Chomsky, N. 2008. On phases. In R. Freidin, C. P. Otero, & M. L. Zubizarreta (eds.), *Foundational Issues in Linguistic Theory: Essays in Honor of Jean-Roger Vergnaud* (133-166). MIT Press, Cambridge, MA.
- Chomsky, N. 2013. Problems of projection. *Lingua*, 130(1704): 33-49.
- Dowty, D, and B. Brodie. 1984. A Semantic Analysis of Floated Quantifiers in Transformationless Grammar, *Proceedings of the West Coast Conference on Formal Linguistics 3*. Stanford, Stanford Linguistics Association, Stanford University.
- Ghadiri, L. 2014. Quantifiers in Persian. *Journal of Language Research* 5(1): 95-108. [In Persian].
- Giusti, G. 1990. Floating quantifiers, scrambling, and configurationality. *Linguistic Inquiry*. 21: 633-641.
- Haegeman, L. 1994. *Introduction to Government and Binding Theory* (2nd Edition). Blackwell, Oxford and Cambridge.
- Kahnemuyipour, A. 2009. *The syntax of sentential stress*. OUP, Oxford.
- Kahnemuyipour, A. 2017. Negation is low in Persian: evidence from nominalization, *Proceedings of the annual conference of the Canadian Linguistic Association*.
- Karimi, S. 1989. *Aspects of Persian syntax, specificity, and the theory of grammar*, Doctoral dissertation, University of Washington.
- Kayne, R. 1981. On certain differences between French and English. *Linguistic Inquiry*, 12: 349-371.
- Lebeaux, D. 1988. *Language Acquisition and the Form of the Grammar*, Doctoral dissertation, University of Massachusetts.
- Miyagawa, S. 1989. *Structure and Case Marking in Japanese*. Academic Press, San Diego.
- Mo'azzami, A. 2006. *The syntax of DP in Persian*, Doctoral dissertation, University of Tehran. [In Persian].
- Samiian, V. 1983. *Origins of phrasal categories in Persian: an X-Bar analysis*, Doctoral dissertation, UCLA.
- Schlonsky, U. 1991. Quantifiers as functional heads: A study of quantifier float in Hebrew. *Lingua*, 84:159-180.
- Sportiche, D. 1988. A theory of floating quantifiers and its corollaries for constituent structure. *Linguistic Inquiry*, 19 (3): 425-449.
- Stepanov, A. 2001. Late adjunction and minimalist phrase structure. *Syntax* 4: 94-125.

Van Urk, C. 2016. Proceedings of the 33rd West Coast Conference on Formal Linguistics, ed. Kyeong-min Kim et al., 398-407. Somerville, MA: Cascadia Proceedings Project.